

Nog een puzzelstuk gelegd

OPGRAVINGEN AAN DE KLOOSTERWEG IN NINOVE

ARNE DE GRAEVE, WOUTER DE MAEYER EN ERIK VERBEKE

In Ninove lag ooit een van de rijkste abdijen van het land: de norbertijnenabdij van Sint-Cornelius en Sint-Cyprianus, een hele mond vol. De Dienst Archeologie van SOLVA voerde er in opdracht van de Stad Ninove een onderzoek langs de Kloosterweg.

Het onderzoek van SOLVA ligt tussen eerder uitgevoerde opgravingen en vormt dus een aanzienlijke aanvulling op de bestaande kennis. De opgraving is gesitueerd aan de voorzijde van de kerk, op de plaats waar het neerhof van de abdij was gelegen. Ondanks de vele verbouwingen en recente vergravingen leverde de opgraving verschillende interessante structuren en vondsten op. Duik via deze fotoreportage mee in het verleden van de Ninooise abdij.

1. Kaart van de abdij door Philips De Dijn ca. 1650. Haaks op de kerk en de conventsgebouwen staat een langwerpig gastenverblijf, dat werd gebruikt om hoge gasten te herbergen © Ockeleij 2016
2. Luchtfoto van het gastenverblijf tijdens de opgraving. Aan één zijde was nog een fragment van de vloer bewaard. Onder het gastenverblijf liep een grote riolering die uitkwam in een grote beerput. Doordat de riolering en de beerput na het laatste gebruik niet volledig geruimd zijn geweest, geeft het archeologisch onderzoek een directe en ongefilterde inkijk in het leven van de kloosterlingen en hun gasten © SOLVA
3. De beerput van het gastenverblijf (rechts met bakstenen vloer), bleek ingebouwd in een oudere structuur die opgetrokken was uit baksteen en gerecupereerde natuursteen. Deze structuur is wellicht te linken aan een gebouw dat op de historische kaarten als "slachthuys" wordt beschreven © SOLVA
4. In de opvullingspakketten werd deze zegelstempel gevonden. Het zegel beeldt een Lam Gods af met banier, het opschrift vermeldt: 'S FRATRIS BALDUINI'. Iconografisch vergelijkingsmateriaal plaatst deze tussen 1220-1250. Is het een zegel van broeder Boudewijn van Ninove, auteur van de 'Kroniek van Boudewijn van Ninove'? © Dirk Wollaert

1. De vulling van de beerput werd volledig onderzocht. De natte terreincondities zorgden voor een uitstekende bewaring van de organische resten. Het Chinese porselein en Venetiaans glas geven een goede indicatie van de welstand van de kloosterlingen en hun gasten © SOLVA
2. De oudere structuur bleek (tenminste in de laatste fase van gebruik) als beerput gebruikt te zijn en had bovendien een volledig bewaarde houten vloer! © SOLVA
3. Fragment van een zuil ingemetseld in de muur van de oudere structuur. Wellicht was de zuil gerecupereerd na afbraak van (een deel) van de gotische bebouwing © SOLVA
4. Metersdikke opvallingspakketten wijzen erop dat de monniken grote terreinrengrepen niet schuwden om het reliëf naar hun hand te zetten © SOLVA
5. In de opruiming van deze beerput werden tal van mooie vondsten gedaan: houten meubelstukken, schoeisel, glazen olielampen, ... en ook een kacheltegel. In de hoeken zijn twee vuurslagen afgebeeld. Dit symbool werd toen ook gebruikt door de Orde van het Gulden Vlies, een 'serviceclub' voor de Europese elite opgericht door Filips de Goede, hertog van Bourgondië. Van deze tegel gelinkt worden aan een invloedrijke sponsor van de abdij die lid was van deze orde? © SOLVA
6. Onder vloer- en muurmassieven zijn verschillende volmideleeuwse sporen gevonden. Deze dateren van voor de stichting van de abdij. De plaats was dus zeker al bewoond toen de abdij hier werd gebouwd © SOLVA
7. Ondanks de vele verstoringen door latere bouwactiviteiten, was op één plaats nog wat muurwerk van oudere abdijfasen bewaard gebleven. Dit beeld toont een fragment van de voorgevel van de gotische fase van de abdij, opgetrokken in natuursteen (ca. 1325-1425), en een fragment van de voorgevel van de classicistische fase van de abdij (in baksteen, 1761-1796). Zowel de gotisch als de classicistische voorgevel doorsnijden een bakstenen vloer die te linken is aan ondiep gefundeerde bebouwing op het neerhof van de abdij © SOLVA

